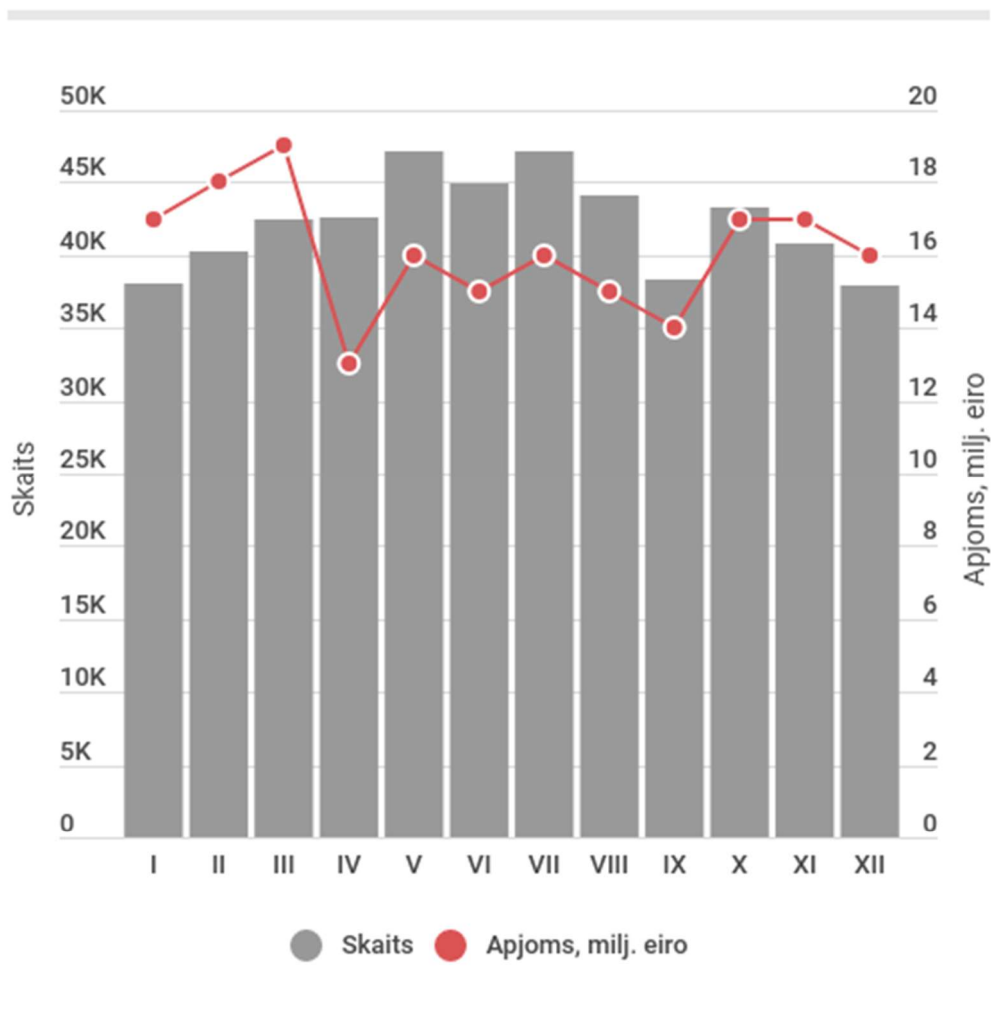

Latvijas Bankas 2018. gada starpbanku maksājumu sistēmu statistika

2018. gadā Latvijas Banka nodrošināja divu maksājumu sistēmu – TARGET2-Latvija sistēmas un Latvijas Bankas elektroniskās klīringa sistēmas (tālāk tekstā – EKS sistēma) – darbību. TARGET2-Latvija sistēma ir Eirosistēmas reālā laika bruto norēķinu sistēmas TARGET2 komponentsistēma, kas nodrošina reālā laika bruto norēķinus eiro, lai atbalstītu Eirosistēmas monetārās politikas operāciju un starpbanku tirgus darījumu veikšanu, klientu steidzamu maksājumu izpildi un citu maksājumu, vērtspapīru norēķinu un finanšu instrumentu klīringa sistēmu starpbanku norēķinus. EKS sistēma ir neto norēķinu sistēma, kas turpināja nodrošināt modernus un efektīvus klientu maksājumus eiro SEPA ietvaros Latvijas kredītiestādēm un Valsts kasei. EKS sistēma veica pilnībā automatizētu SEPA kredīta pārvedumu apstrādi EKS sistēmas klīringa servisā ar norēķinu septiņas reizes dienā Latvijas Bankā atvērtajos dalībnieku norēķinu kontos TARGET2-Latvija sistēmā. Kopš 2017. gada 28. augusta EKS sistēma nodrošina arī zibmaksājumu servisu.

2018. gada beigās TARGET2-Latvija sistēmas dalībnieces bija 18 kredītiestādes, Valsts kase un Latvijas Banka. TARGET2-Latvija sistēma nodrošināja arī EKS sistēmas un SIA "Worldline Latvia" karšu norēķinu sistēmas galanorēķinus eiro TARGET2-Latvija sistēmā atvērtajos dalībnieku norēķinu kontos. TARGET2 sistēmas, t.sk. TARGET2-Latvija sistēmas, pieejamība bija 99.98%. TARGET2-Latvija sistēma 2018. gadā apstrādāja 507.1 tūkst. maksājumu 199.5 mljrd. eiro apjomā, t.i. vidēji dienā – 2.0 tūkst. maksājumu 782.4 milj. eiro apjomā. Maksājumu kopskaits salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu palielinājās par 5.7%, savukārt kopapjoms samazinājās par 17%. Maksājumu lielākais apjoms TARGET2-Latvija sistēmā bija vērojams gada pirmajos un pēdējos mēnešos (sk. 1. att.).

TARGET2-Latvija sistēmā apstrādāto maksājumu skaits un apjoms

Made with

Latvijas Bankas 2017. gada augustā ieviestais EKS sistēmas zibmaksājumu serviss turpināja nodrošināt Latvijas kredītiestādēm un Latvijas Bankai iespēju sūtīt un saņemt klientu zibmaksājumus eiro dažās sekundēs jebkurā diennakts laikā, katru dienu, ieskaitot brīvdienas un svētku dienas. Turklāt EKS sistēmas zibmaksājumu serviss, pateicoties savienojumam ar Eiropas zibmaksājumu risinājumu – EBA Clearing uzturēto RT1 sistēmu, nodrošināja EKS dalībniekiem plašu sasniedzamību Eiropā (2.3 tūkst. banku un citu sasniedzamo maksājumu pakalpojumu sniedzēju). 2018. gadā Baltijas valstu kredītiestādes sniedza ievērojamu ieguldījumu RT1 sistēmā ikdienā apstrādāto zibmaksājumu skaita pieaugumam, kas norādīja uz mūsdienīgu un inovatīvu maksājumu pakalpojumu attīstību un augstu pieejamību Baltijas valstu reģionā.

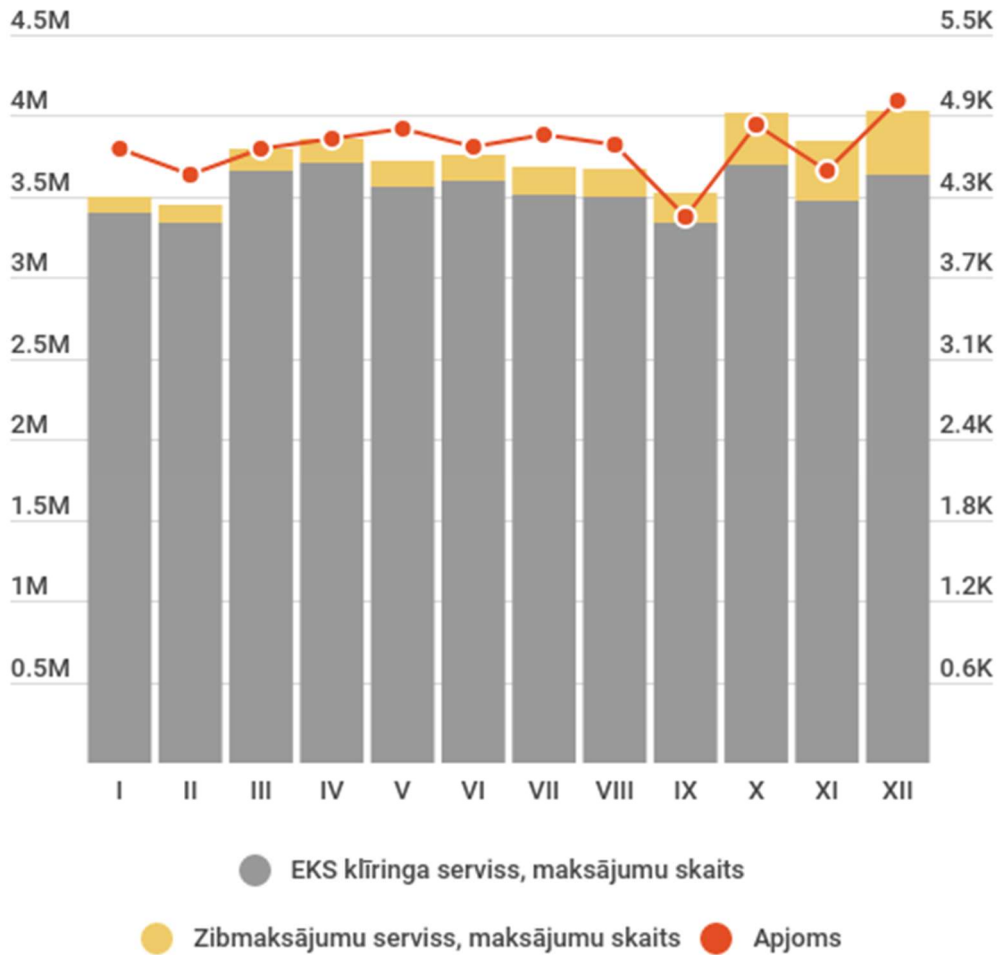
Latvijas Bankas zibmaksājumu serviss, kura pieejamība bija 99.98%, 2018. gada laikā apstrādāja 2.4 milj. zibmaksājumu 494.3 milj. eiro apmērā, gada nogalē atsevišķās dienās apstrādājot aptuveni 20 tūkst. zibmaksājumu dienā 4 milj. eiro kopapjomā. Latvijas Banka sagaida, ka jaunu EKS sistēmas dalībnieku pieslēgšanās zibmaksājumu servisam un citiem Eiropā pieejamajiem zibmaksājumu risinājumiem, sekmēs to, ka arvien vairāk Latvijas iedzīvotāju varēs izmantot inovatīvā maksājuma pakalpojuma – zibmaksājuma priekšrocības.

Otrais Latvijas Bankas uzturētais EKS sistēmas serviss - klīringa serviss turpināja nodrošināt klientu maksājumus eiro SEPA ietvaros Latvijas kredītiestādēm un Valsts kasei. Latvijas Banka veica pilnībā automatizētu SEPA kredīta pārvedumu apstrādi EKS sistēmas klīringa servisā ar norēķinu septiņas reizes dienā Latvijas Bankā atvērtajos dalībnieku norēķinu kontos TARGET2-Latvija sistēmā. EKS sistēmas klīringa serviss nodrošināja naudas pārskaitījumus no viena klienta konta bankā uz citas bankas klienta kontu darbadienās dažu stundu laikā. EKS sistēmas klīringa servisa pieejamība 2018. gadā bija 100 %. EKS klīringa serviss vidēji dienā apstrādāja 165.8 tūkst. klientu SEPA kredīta pārvedumu 215.8 milj. eiro apjomā.

2018. gada beigās EKS sistēmas klīringa servisā kā tiešās dalībnieces piedalījās 13 kredītiestādes, Valsts kase un Latvijas Banka, kā arī divi netiešie dalībnieki. EKS zibmaksājumu servisā kā tiešās dalībnieces piedalījās 1 kredītiestāde un Latvijas Banka. 2018. gadā EKS sistēmā (zibmaksājumu un klīringa servisā kopā) tika veikti 44.7 milj. SEPA kredīta pārvedumu 55.5 mljrd. eiro apjomā. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu EKS sistēmā apstrādātais maksājumu skaits palielinājās par 6.3%, bet apjoms samazinājās par 0.9%. Lielākais EKS sistēmā apstrādāto maksājumu skaits kā ierasti bija gada beigās (sk. 2. att.).

2. attēls

EKS sistēmā veikto maksājumu skaits un apjoms

Made with

infogram